

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 23 stycznia 2020 r.

DWKI-WPB.513.232.2019.TSG

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na wystąpienie z 19 grudnia 2019 r. w sprawie premiowania przez niektóre samorządy dzieci zaszczepionych podczas rekrutacji do przedszkoli publicznych, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Podstawą prawną do nałożenia obowiązku szczepień przeciw wybranym chorobom zakaźnym są przepisy ustawy o *zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi*¹.

Wykaz obowiązkowych szczepień ochronnych i grupy osób obowiązanych do poddania się tym szczepieniom zostały określone w ww. ustawie i rozporządzeniu w *sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych*². Uzupełnieniem powyższych regulacji prawnych jest Program Szczepień Ochronnych ogłaszany corocznie przez Głównego Inspektora Sanitarnego w drodze komunikatu³.

---

¹ Art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2019 r. poz. 1495)

² Art. 17 ust. 1 ww. ustawy i rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 753, z późn. zm.), wydanym na podstawie upoważnienia zawartego w art. 17 ust. 10 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

³ Program Szczepień Ochronnych jest dokumentem technicznym zawierającym informacje i wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego dla lekarzy i pielęgniarek

Szczepienie ochronne obejmuje dwie czynności:

- 1) badanie lekarskie poprzedzające kwalifikację do szczepienia,
- 2) podanie szczepionki doustne lub wykonanie iniekcji u pacjenta.

Lekarz po przeprowadzonym lekarskim badaniu kwalifikacyjnym wydaje zaświadczenie ze wskazaniem daty i godziny przeprowadzonego badania⁴. Wzór tego zaświadczenia został określony w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych. Zaświadczenie może zostać wydane pacjentowi lub bezpośrednio osobie realizującej szczepienie.

Powyższe przepisy są normą ustawową o charakterze bezwzględnie obowiązującym. Upoważnienie ustawowe⁵ określa wzór i zawiera wskazówki w zakresie wypełniania zaświadczenia, lecz nie daje możliwości do odstąpienia od obowiązku wystawienia zaświadczenia.

Dzieci, u których istnieje zwiększone ryzyko wystąpienia powikłań poszczepiennych, są zwolnione z przyczyn zdrowotnych z obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym. W takim przypadku lekarz odnotowuje w dokumentacji medycznej wynik konsultacji specjalistycznej z uwzględnieniem okresu przeciwwskazania do wykonania szczepienia, rodzaju szczepionek przeciwwskazanych do stosowania oraz termin kolejnej konsultacji specjalistycznej⁶.

Każdorazowe wykonanie szczepienia potwierdza wpis osoby uprawnionej w książeczce szczepień dziecka (aktualnie stanowiącej

---

wykonujących szczepienia na temat sposobu realizacji obowiązku szczepień zgodnie z aktualną wiedzą medyczną.

⁴ Zgodnie z art. 17 ust. 4 i ust. 10 pkt. 6 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

⁵ Zawarte w art. 17 ust. 10 pkt 6 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi,

⁶ Na podstawie § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych

część książeczki zdrowia dziecka) oraz w karcie uodpornienia (dokument uzupełniany i przechowywany przez podmiot leczniczy).

Odmowa ze strony rodzica lub prawnego opiekuna dotycząca przeprowadzenia badania kwalifikacyjnego u dziecka uniemożliwia lekarzowi przeprowadzenie kwalifikacji i wystawienie zaświadczenia o dacie i godzinie wykonania badania wraz ze stwierdzeniem braku przeciwwskazań do szczepienia.

W aktualnych przepisach regulujących szczepienia obowiązkowe nie ma przyjętej normy lub wzoru zaświadczenia o potwierdzeniu stanu zaszczepienia w danym wieku, celem m.in. spełnienia warunku wymagania uwzględnionego w rekrutacji do przedszkola. W takiej sytuacji wystawienie zaświadczenia na życzenie świadczeniobiorcy jest realizowane na podstawie przepisów ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁷. Stan zaszczepienia osoby w wieku 0-19 lat lekarz może potwierdzić w oparciu o indywidualną kartę uodpornienia dziecka.

Rekrutacja dzieci do przedszkola publicznego jest prowadzona zgodnie z zasadą powszechnej dostępności⁸. Norma ta uniemożliwia jakiegokolwiek formy dyskryminowania prawnego.

Zgodnie z art. 131 ustawy Prawo oświatowe na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego do publicznych przedszkoli są brane pod uwagę kryteria określone w ustawie. Kryteria te mają jednakową wartość i wynikają z Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu, na drugim etapie postępowania rekrutacyjnego dane publiczne

---

⁷ Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1373).

⁸ Art. 13 ustawy – Prawo oświatowe.

przedszkole lub oddział przedszkolny w publicznej szkole podstawowej lub inna forma wychowania przedszkolnego dysponuje wolnymi miejscami są brane pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący. Zatem kryteria określone przez organ prowadzący są uwzględniane na kolejnych etapach postępowania rekrutacyjnego. Kryteria te powinny mieć na uwadze jak najpełniejszą realizację potrzeb dziecka i rodziny oraz lokalne potrzeby społeczne.

Minister Edukacji Narodowej nie sprawuje nadzoru nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego prowadzących szkoły/przedszkola i placówki oświatowe. Zgodnie z Konstytucją RP oraz przepisami ustaw samorządowych, jednostki samorządu terytorialnego działają samodzielnie i na podstawie własnego budżetu. Z ramienia państwa kontrolę nad działalnością jednostek samorządu terytorialnego pod względem zgodności z prawem sprawuje właściwy wojewoda, a w zakresie gospodarki finansowej – regionalne izby obrachunkowe.

Minister Edukacji Narodowej nie widzi wystarczającego uzasadnienia wprowadzenia na poziomie przepisów ustawowych zmian w kryteriach rekrutacji do publicznego przedszkola.

Z poważaniem,

Z upoważnienia

MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

Marzena Machątek
Sekretarz Stanu

/ – podpisany cyfrowo/